

Անմիջապէս վերջ այս տաքուկ և խանդավառ միջոցը մէջ բացուեցաւ բեմին վարագոյրը և Վ. Փափագեանի կողմէ մեծ յաջողութեամբ բեմադրուեցաւ Giacommettiի «La morte civile» 5 արարողերգութիւնը՝ որ մեր մէջ ծանօթ է «Գորբառոյ» անուամբ։ Դիտելի էր որ խաղը իր ամբողջութեան մէջ չափազանց խրախուսիչ եղաւ և թէ բոլոր դերակատարներն ալ անխտիր՝ զիտցան կենդանի կերպով արտայայտել իրենց դերերը։ Ասիկա՝ որքան որ իրենց վարպետին, տաղանդաւոր Փափագեանի անխոնջ ցուցմունքներուն արգիւնքը կարելի էր նկատել, սակայն և այնպէս անուրանալի էր որ թատերասրահին հայկական և ընտանի միջավայրը մասնաւոր կերպով մը խանդավառած և ներշնչած էր զանոնք, մեծապէս նպաստելով ներկայացման կրկնակի յաջողութեան։

«Գորբառոյ» ի դժուարին դերին մէջ Փափագեան միշտ նոյն անփոխարինելի Փափագեանն էր, միշտ վեհ և միշտ հարուստ խաղարկութեամբ և որ ունեցաւ հոգեկան ապրումներ իր դերին բոլոր մանրամասնութիւններուն մէջ։

Լաքըա, ուրիշ նախկին աշակերտ մը որ ժամանակին խաղական և ուսական բեմերու վրայ յայտնի և սիրուած դերասան մը եղած է, Փափագեանի տուած քանի մը ներկայացումներուն մէջ իր ստանձնած դերերով, զիտցաւ կախարդել նաեւ ամբողջ Բարիզահայ գաղութը։ Լաքըա իր զիտակից խաղացողի յատկութիւնները ցոյց տուաւ նոյն օրը՝ «Monseigneur» ի դերին մէջ։

Իսկական յայտնութիւն մը եղաւ նմանապէս Օր. Ռ. Ալիքսանեան «Ռոզալիա» ի դժուարին դերին մէջ։ Իր զգայուն խաղարկութեամբ, իր նուրբ և առինքնող ձայնով, իր մարմնական ընտանուր առաւելութիւններով՝ Օր. Ալիքսանեան կրնայ մեծ յաջողութիւն ունենալ հայ բեմին վրայ՝ եթէ երբեք կարող ձեռքերու տակ յառաջ տանի իր արուեստը։

Ընդհանրապէս յաջող էին նաեւ Օր.

Անահիտ՝ «Լամա» ի դերին մէջ, Գմբէթեան՝ «Բաւմիէր» ի և Ս. Կոթիկեան՝ «Տօն Ֆերնանտոյ» ի դերերուն մէջ։

Փափագեանի Բարիզի մէջ տուած ներկայացումներուն յաջողագոյնը կարելի է նկատել «Գորբառոյ» ի սոյն ներկայացումը։ Ու ներկաները իրենց խանդավառ ծափերով զիտցան քաջալերել տաղանդաւոր դերասանին և իր ընկերները։

*
* *

«Գորբառոյ» ի ներկայացումէն վերջ խօսք առաւ դերասան Վահրամ Փափագեան որ մտերիմ և զուարճարան շեշտով մը նախ իր յարգանքը յայտնեց անմահ Պէշիկթաշեանի և ապա Միւրթարեան բազմավաստակ հայրերուն՝ որոնք, ըսաւ, կրցան կրթել ու դաստիարակել ինձ նման չարածճի մը։ Մասնաւորապէս յիշեց Մեծաւոր Հ. Յովհաննէս Վրդ. Թորոսեանը և Հ. Սահակ Վրդ. Տէր — Մովսէսեանը որոնք հին առաջնորդներն եղած էին Գաւրգիւղի վարժարանին մէջ։

Դերասան Վ. Փափագեան զրուատիքներու յետոյ Միւրթարեանց երկհարկէրէն ամեայ գործունէութեան, յիշեց անոնց պատրաստած բազմաթիւ սերունդները, Վարուժանէն մինչեւ Մատթէոս Մամուրեանները և Սեւրի Մուրատեան վարժարանի վերաբացումը նախախնամական գտաւ հայ նորահաս սերունդին ազգապահպանման համար, քանի, ըսաւ, գաղութահայութիւնը զեռ հնարաւորութիւն չունի վերջնականապէս հաստատուելու իր հայրենիքին մէջ։

Վահրամ Փափագեան շնորհակալութիւն յայտնեց նաեւ Բարիզահայ թատերասէր հասարակութեան որ միշտ գնահատեց իր սարքած ներկայացումները, յորդորեց զանոնք որ ուժ տան հայ բեմին քաջալերելով լաւագոյն տարրերը և բեմէն դուրս շարժելով և այլեւով որոմները։

Վ. Փափագեանի խօսքերով վերջացաւ հանդէսը ժամը ճիշտ 6.30 ին, մտերմիկ և ազգային տաքուկ միջավայրի մը ազգածանհուն բերկրանքով։

Նկարիչ Բրոֆ. Յ. Աճէմեանի անձնուր-

բարար պատրաստած զոյգ մը նոր բեմանկարները ինչպէս միշտ՝ այս անգամ եւս արժանացան ներկաներու գնահատումին։ Իրեւ տաղանդաւոր նկարիչ, Բրոֆ. Յ. Աճէմեան արդէն իր արժանի տեղը գրաւած է Բարիզահայ գաղութին մէջ։

Կը գովենք նմանապէս Մուրատեան վարժարանի ուսումնապետ Հ. Սրապիոն Վրդ. Ուլուհոնեանի նախագահութեամբ կազմուած «Պէշիկթաշեան թատերասրահ» ի Յանձնախումբի անդամներէն Օր. Պերճուհի Պողոսեանի և Պ. Խաչիկ Ալէմ-

շահի եռանդուն աշխատանքն ու անձնանուիրումը՝ որոնց կը պարտինք հանդէսի կազմակերպութեան անթերի յաջողութիւնը։

Այս առթիւ պարտք կը զգամ յայտնել հոս, այս երկու երիտասարդ ոյժերուն, Մուրատեան վարժարանի Տեսչութեան և Մուրատ-Ռափայէլեան Նախկին Աշակերտաց Միութեան մասնաւոր շնորհակալութիւնները։

Յ. ՏՈՊԱՃԵԱՆ

ՄՈՒՐԱՏ - ՌԱՓԱՅԷԼԵԱՆ ՎԱՐՇԱՐԱՆԻ ՄԱՐԶԱՀԱՆԴԵՍԸ

Ամէն տարի ուսումնական ամսվերջին, աշակերտութեան զիտական զարգացումը քննութեան հետ և անկէ առաջ հասարակաց առջեւ կը տրուի հրապուրիչ և կուրովաշունչ պատկերը անոնց ֆիզիքական զարգացման. չէ որ մտքի և սրտի կրթութեան տունն է վարժարանը, և ատոր համար անհրաժեշտ է քաջառողջ, բարեկազմ և կորովի մարմինը, ինչպէս կը պահանջեն ընտանիքն ու հայրենիքն ալ։

Եւ ստուգիւ այդ տեսակէտով, Մ. Ռ. Վարժարանը, ինչպէս իր ուսումնական ծրագրով միշտ բարձր կը մնայ տեղույս պետական լիկէոններէն, նոյնպէս անմրցելի եղած է իր դարաւոր կեանքով մարզական մէջ, ունենալով առատ ժամեր հրաւիրելու իր յատուկ մարզարանին մէջ, և քաղաքին ու գաւառին պետական առաջնակարգ ուսուցիչը որպէս հրամատար։

Գերազանցօրէն հաճոյալից էր մեզի համար ամսոյս 12ին կիրակի, ժամը 5,30-7 ժամուկ Մարզահանդէսը, որուն ներկայ էին՝ Ուլախի Քնդ. Աբրայ Գեղ. Հ. Յ. Վ. Սրապիոն, իր աջին ունենալով ֆրանսական կանոն, որոնցմէ զատ բազմութիւն մը կար ներկայացուցիչներու ցամաքային և ծո-

վային զինուորական հրամանատարութեան կողմէ, ինչպէս գաւառակալին, քաղաքապետին, ուսումնապետին կողմէ եւն. եւն. և քաղաքիս վարժարաններէն ներկայացուցիչներ, զպրոցի ուսուցիչներ, բարեկամներ, ծանօթներ, հայ գաղութը և Ուլախի հայրերն և աշակերտութիւնը։ Կը թողում որ տեղական լրագիրը խօսի մեր աշակերտութեան կարգապահութեան, կուրովին, և յաղթանակներուն մասին։

... «Սահմանաւ ժամուն մարզադաշտ կը մտնեն աշակերտները իրենց (մարզական) սպիտակ-կապոյտ գեղեցիկ համազգեստով։

Վարժարանի դրօշին յարգանք ընծայելէն վերջ կը սկսի հետաքրքրական ծրագիրը։ Կը հրամայէ Ուս. Կալլոյ, իրեն օժանդակ ունենալով աշակերտութեան ներկայացուցիչ ամենափայլուն մարզիկը՝ Արսէն Իփէքճեան։ Իսկոյն հիացում կը պատճառեն մեզի խմբակներու հրահանգները իրենց խմբապետներու հրամանատարութեան տակ, իրենց վսեմ ու կորովի գնացքն ու վազքը։ Կ'անցնին չուաններէն վեր մագլցելու ինչպէս և ձողերէն, և կը կատարեն վազքեր արգելքներով՝ և ձիավարութեան դժուարին հրահանգներ։